

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXIII. — Izdan in razposlan dne 9. junija 1881.

49.

Postava od 7. junija 1881,

s katero se ustanavlja glavni znesek zemljiškega davka.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Na podlogi člena I postave od 28. marcija 1880 (Drž. zak. št. 34) ustanovljuje se zemljiškega (gruntnega) davka glavni znesek (glavna vsota) kraljevinam in deželam, zastopanim v državnem zboru, počenši od 1. dne januarja 1881 za 15 let na sedem in trideset milijonov petkrat stotisoč goldinarjev.

Člen II.

Pri izračunjanji davkovnega odstotka (percenta) v zmislu člena I postave od 28. marcija 1881 ní se ozirati na drobec pod pet stotnín, a drobec po pet stotnín ali večji nasproti naj se jemlje za celo desetíno.

Člen III.

Preizrednega priklada, s cesarskim patentom od 10. oktobra 1849 (Drž. zak. št. 412) v točki 5 ustanovljenega pri zemljiškem davku več ne bodi; a v točki 6 tega patenta zemljiškim posednikom dodeljena pravica odbitka pri plačilih, ki so jih dolžni opravljati v ime obresti ali drugih letnih dajatev od dolgov zavarovanih na njihovem zemljiškem posedu, bode vendar tudi dalje veljala, dokler ostane v moči patent o dohodárini, izdan dne 29. oktobra 1849 (Drž. zak. št. 439).

Za najmanjino (najmanjo vsoto), po kateri se vrednost stvari podvržene zemljiškemu davku sme zacenjati po §^{tn} 50 postave od 9. februvarja 1850 (Drž. zak. št. 50) in dotičnih dodatnih določilih zakonitih o odmeri pristojbín, naj veljá:

1. Kadar gre to vrednost določiti za dobo ležečo med začetkom moči pričujoče postave in tistim časom, od katerega počenši bode davek dokončno ali

zatrдно razdeljen, dvainsedemdeseterokratnik zemljiškega davka brez odpusta (dva in sedemdesetkrat toliko, kolikor je zemljiškega davka brez odpuščenja).

2. A kadar se vrednost ta ima določiti z ozirom na dobo, ki nastopi po dokončni porazdelbi davka, treba bode v odstavku 1 omenjeni mnogokratnik davka preračunati po razmeru davkovnega odstotka začasne razdelbe davkovne do davkovnega odstotka dokončne razdelbe.

Ako se pri tem računu pokaže drobec pod pet desetín, ní ozirati se na-nj, a drobec po pet desetín ali večji drobec jemati je za polno celotíno.

Člen IV.

Zemljiškega davka nasnova ali priredba storí se po določilih členov I in XI postave od 28. marcija 1880 (Drž. zak. št. 34).

Ako se po tej odmeri davka primeri kateremu zemljiškemu davkovcu, da mu se od zemljiškega posestva ležečega v enem davkovno-uradnem okraji zemljiški davek, kakor mu je bil od tega posestva za leto 1880 pripisan, poviša za več nego deset odstotkov, dolžan bode on od tega opraviti, namreč:

1. v času od 1. dne januarja 1881 do dokončne odmere davka, ki nastopi po dognanih pritožbah ali reklamacijah, vsako leto:

- a) toliko, kolikor je bil v letu 1880 dolžan zemljiškega davka plačati, in
- b) od zneska, za kolikor se pri primerjanji pokaže da je nova začasna odmera večja od zemljiško-davkovnega pripisila za leto 1880, tak delež, ki bode enak deset odstotkom zemljiškega davka dolžnega v letu 1880;

2. počenši od leta, v katerem se davek dokončno odmeri, vsako leto:

- a) toliko, kolikor je bilo zemljiškega davka v letu 1880 plačati:
- b) od davkovne povišice, katero najdeš primerjaje pripisilo zemljiškega davka za leto 1880 z dokončno odmero davka:
 - aa) tak delež, ki bode enak deset odstotkom zemljiškega davka v letu 1880 dolžnega, in
 - bb) leto za letom za eno desetino rastoč del od tega, kolikor po tem takem še ostane od rečene povišice.

Pri takih davkovcih, kateri v enem davkovno-uradnem okraji čez 1000 gld. zemljiškega davka na leto plačujejo, merodaven je za določbo povišice zemljiškega davka ves zemljiški davek skup, katerega so oni ondod, kodar veljá ta postava, na leto plačati dolžni.

Člen V.

Na povišice zemljiškega davka, katere se po 1. dnevi januarja 1881 primerijo zgolj vsled kake premene v posedu, ne gleda se pri uporabi prehodnih določil, obsezenih v členu IV te postave.

A ugodnosti, katere so po členu IV te postave dodeljene davkovcem zemljiškim, ostanejo vendar veljavne pri sodnih posilnih prodajah, kakor tudi v slučaji, kadar je zemljiški posed takega davkovca prešel na njegove otroke ali roditelje (§. 42 o. d. z.) ali na zakonskega (soproga), ki ní bil ločen od davkovca ta čas, ko se je posed predeval.

Člen VI.

Določilo člena II postave od 28. marcija 1880 ne uporablja se na tiste davkovne povišice, ki izhajajo zgolj iz prehodnih določil, obsezanih v členu IV pričujoče postave.

Člen VII.

Ta postava pride v moč tist dan, katerega bode razglašena, in naj se uporablja uže na davkovno pripisilo za leto 1881.

Člen VIII.

Zvršitev te postave je naročena finančnemu ministru.

V Schönbrunnu, dne 7. junija 1881.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

50.

Ukaz ministerstva za notranje reči po dogovoru s trgovinskim ministerstvom od 7. junija 1881,

o prepovedi „japonski“ badjan ali zvezdast janež (skimi) prodajati in uporabljati v zdravilo in v použitje kakor si koli bodi.

Nekaj časa sem začeli so se pravemu badjanu (kitajskemu badjanu, zvezdastemu janežu) od zunaj prepodobni, a — kakor je izkazano, strupeni plodovi rastline *Illicium religiosum Siebold* pod imenom „japonskega“ badjana — skimmi — prinašati na evropsko zdravilsko tržišče ter podmetati namesto pravega badjana.

Vsled takega izopačevanja ali podmetanja primerilo se je uže na Nizozemskem in Nemškem po večkrat, da je kateri človek, použivši badjan, ki se kot domače zdravilo in kot dišava pogostoma rabi, bil otrovan.

Le-to daje ministerstvu notranjih reči povod po domembi s trgovinskim ministerstvom, opozoriti vsakterega na to izopačevanje, prepovedati uporabo in prodajo japonskega badjana za zdravila in v kakoršno koli použitje ter razglasiti naslednja znamenja, po katerih je moči pravi badjan od japonskega razločevati.

Obe vrsti badjana ali janeža sta skupni ali birni plod, kateri sestoji iz navadno osmih, zvezdasto razprostrtih kratkemu stebriču na sredi priraslih plodov samcev. Celi plodovi pravega ali prisnega badjana so sploh večji (promer 22—42^{mm}), tudi težji in bolj lesnati nego plodovi japonskega, ker so le-ti sploh manjši (promer 16—33^{mm}), ložji in manj lesnati. Pri pravem badjanu se pogostoma še drži ploda pecelj ali češarku podoben ostanek; brazda je vglobljena ter je ne oklepa svetleji plutast rob.

Na pravem blagu nahajajo se po večkrat odločeni, na enem konci betičasto stisnjeni in zviti peclji, po 25—50^{mm} dolgi in 1½—2^{mm} debeli; izluščenih semen je le malo.

Na plodu japonskega badjana je prav redko videti pecelj, temuč malo ne vselej gladka, ploska, krogovita brazda, ki jo okrožuje svetljeji, ozek, ven štrleč (iztopajoč) rob ali kraj. Blago obseza malo odločenih pecljev, in ti, kar se jih vidi, bivajo premi ali ravni, enako debeli, ki se na obeh koncih završujejo v svetlo, krogovito nabuhlo pluto, ter so 10—30^{mm} dolgi, 1^{mm} debeli. Izluščeno semenje nahaja se pogostoma.

Plodovi samci pravega badjana so večji, močnejše stisnjeni, manj trebušati in režeči, ter se najraje končujejo v kratko, debelo, večkrat topo, na ravnost stegnjeno ali nekoliko vzvihano konico (ost).

Plodovi samci japonskega badjana so manjši, trebušateji, bolj režeči, ter se največ završujejo v tenko, v podobi kljuna k višku vzkrivljeno ali celo kljukasto konico. Pravi badjan diši prijetno kakor janež, a po okusu vleče na sladko kakor janež. Japonski badjan, ima neki poseben balzamov duh, ne kakor janež, slast ima s početka ostro, kislo, po tem aromatično kakor kardamomen in naposled grenko ali gorjupo.

Semena pravega badjana so stisnjena in imevajo slast po janeži. Semena japonskega badjana so bolj okrogla, manj stisnjena ter imajo na enem konci (kakor pravi badjan) bradovičast popek, a na drugem konci pogostoma gumbast rivček ali izstoppek.

Plodovi pravega badjana dajó temno-rudečkasto-rjav prah, a plodovi japonskega svetlorjavo-rudečkast. Ako se ta prah (ta štupa) skuha v stanjšanem kalilugu, daje pri pravem badjanu tekočino malo ne takó rudečo kakor kri, a pri japonskem tekočino pomarančasto-rjavo.

Prepoved, izrečena v tem ukazu, stopi v moč tist dan, katerega se razglasí.

Taaffe s. r.

Pino s. r.